

Urvalsprovet i filosofi (undervisning på finska) 22.5.2023 kl. 9–12

Förhandsmaterial för urvalsprovet

Thomas Nagel: What Does It All Mean? A Very Short Introduction to Philosophy, Oxford University Press. Endast upplagor från år 1987, 1988 ja 1989 duger.

Välkommen till urvalsprovet i filosofi (undervisning på finska)

Läs noggrant igenom alla anvisningar

Provet består av 2 delar. Provet tar 3 timmar. Du kan fördela tiden på de olika delarna hur du vill. Du kan fritt förflytta dig mellan de olika delarna under provets gång. Svara på alla delar. Spara alltid dina svar innan du återlämnar uppgiften.

Under provet får du öppna endast urvalsprovssystemet och en separat materialfil. Öppna inte andra program.

Du kan planera dina svar och skriva egna anteckningar på konceptpappret. Anteckningarna på konceptpappret beaktas inte i bedömningen.

I urvalsprovet kan det finnas material i pdf-format. Du får endast öppna materialet i webbläsaren. Det är tillåtet att ha filen som öppnats i ett separat fönster invid frågorna. Du får använda webbläsarens sökfunktion (Ctrl+F tai Cmd+F).

Materialet som delas ut under provet får användas endast för urvalsprovet. Av upphovsrättsliga skäl är det inte tillåtet att dela materialet vidare.

Bedömningen av urvalsprovet

Urvalsprovet består av 2 delar. Du kan få 0–50 poäng för varje del. De sökande rangordnas på basis av poängen för del 1. Del 2 i ditt prov kan lämnas utan bedömning om du får mindre poäng för del 1 i provet än den sökande som fått de 36:e bästa poängen för del 1.

Du kan bli antagen endast om du på basis av poängen för del 1 i provet placerar dig bland de 36 bästa sökande. Dessutom ska du för varje del få det antal minimipoäng som krävs. Den som bedömer provet bestämmer minimipoängen efter provet. Poängen för delarna räknas ihop. Du kan få högst 100 poäng i urvalsprovet.

I bedömningen beaktas särskilt hur väl man uppfattat helheten i sakfrågorna, begreppslig noggrannhet, följdriktighet i resonemanget, språklig klarhet och förmågan att analysera sakfrågorna centrala frågeställningar. Skriv essäsvaren tydligt med hela meningar, inte i form av franska streck. De här kriterierna beaktas i bedömningen.

Del 1 i urvalsprovet är en litteraturdel och del 2 är en materialdel.

Del 1

Besvara frågorna utgående från urvalsprovslitteraturen.

Uppgift 1

I urvalsprovsboken skriver Thomas Nagel att "mysteriet med mening är att den inte verkar hittas någonstans – inte i själva ordet, inte i tanken, och inte i något enskilt begrepp eller någon enskild idé som flyter mellan ordet, tanken och våra avsikter. Och ändå använder vi språket hela tiden, och vi kan med hjälp av det uttrycka komplicerade tankar som sträcker sig långt i tid och rum". Vad menar Nagel med detta mysterium med mening och hur motiverar han sin ståndpunkt?

(0–25 poäng)

Svarets maxlängd (i tecken): 3000

Uppgift 2

Thomas Nagel skriver i urvalsprovsboken kapitel 9 ("Döden") avslutningsvis att "vi logiskt sätt endas borde frukta döden om vi överlever den". Vad menar han med detta och hur motiverar han detta påstående?

(0–25 poäng)

Svarets maxlängd (i tecken): 3000

Del 2

Besvara frågorna utgående från det utdelade materialet.

Uppgift 3

Material 1: Utdrag ur P. Raatikainens artikel "Se paha naturalismi," i verket H. Rydenfelt & H. Kovalainen (red.) *Mitä on filosofia?*, Gaudeamus, Helsingfors, 2010, samt utdrag ur L. Haaparantas & I. Niiniluotos verk *Johdatus tieteelliseen ajatteluun*. Publikationer från institutet för filosofi vid Helsingfors universitet 3/1986.

Materialet har avlägsnats på grund av upphovsrättsliga skäl.

Frågorna i uppgift 3

1. Kan den hypotetisk-deduktiva metoden tillämpas i samhällsvetenskaper? Motivera ditt svar och illustrera det med exempel. (0–5 poäng)

2. Den framlidne finländska filosofen Lilli Alanen konstaterar att ”den quineanska naturalismen kännetecknas av en fast tro på vetenskapen, i synnerhet naturvetenskap – den kan även kallas för en sorts fysikalism. Fysiken är för den vetenskapens paradigm och modell – de andra vetenskaperna uppnår sin trovärdighet via reduktion eller reducerbarhet”. Bedöm Alanens uppfattning av de quineanska naturalismen på basis av de givna textutdragen. (0–10 poäng)

3. Penelope Maddy har karakteriserat sin egen naturalistiska hållning i fråga om matematik på följande sätt: ”Att bedöma matematiska metoder från en observationspunkt någonstans utanför matematiken, till exempel från ett perspektiv utifrån fysiken, går enligt mig emot hela den naturalistiska andan, det vill säga att ett framgångsrikt projekt, vare sig det rör sig om naturvetenskap eller matematik, måste förstås och bedömas på dess egna villkor, att ett sådant projekt inte ska underkastas något externt perspektiv, som antas vara mer högtstående, från vilket det kritiserats eller inte stöds. Jag presenterar här en matematisk naturalism, som är kopplad till den matematiska metoden på samma sätt som den quineanska naturalismen är kopplad till den naturvetenskapliga metoden”. (Penelope Maddy 1997)

Vilka likheter och skillnader hittar du baserat på textutdragen mellan Quines och Maddys naturalismer? (0–10 poäng)

Svarets maxlängd (i tecken): 3000

Uppgift 4

Material 2: Utdrag ur M. Luoma-ahos artikel ”Mitä totuuden jälkeen? Ajatuksia konservatismista maallistuneessa yhteiskunnassa” (niin & näin 51, 4/2012).

Materialet har avlägsnats på grund av upphovsrättsliga skäl.

Frågorna i uppgift 4

1. Beskriv och analysera hurdan moralsynen ”Tao”, som presenteras i texten, är. (0–15 poäng)
2. Bedöm hur en sådan syn skulle ta sig uttryck i moraliskt tänkande och handlande. (0–10 poäng)

Svarets maxlängd (i tecken): 3000